

درس مساوات و برابری از آثار اجتماعی روزه

خبرگزاری مهر- گروه دین و اندیشه: یکی از آثار اجتماعی روزه، درس مساوات و برابری در میان افراد اجتماع است؛ زیرا با انجام این دستور مذهبی افراد برخوردار، هم وضع گرسنگان و محرومان اجتماع را به طور محسوس درمی یابند و هم با صرفه جویی در غذای شبانه روزی خود می توانند به کمک آنها بشتابند.

خبرگزاری مهر- گروه دین و اندیشه: یکی از آثار اجتماعی روزه، درس مساوات و برابری در میان افراد اجتماع است؛ زیرا با انجام این دستور مذهبی افراد برخوردار، هم وضع گرسنگان و محرومان اجتماع را به طور محسوس درمی یابند و هم با صرفه جویی در غذای شبانه روزی خود می توانند به کمک آنها بشتابند. امام صادق(ع) نیز با اشاره به این پیامد نیکوی روزه می فرماید: ««خداوند روزه، را از آن رو واجب کرد که دارا و محتاج در آن برابر گردند».

از نتایج بارز روزه برانگیختن حس همدردی نسبت به مستمندان و همنوعان تنگدست است، آنانکه زندگی آسوده ای دارند و رنج فقر و طعم گرسنگی را نچشیده اند، ممکن است از حال مستمندان غافل بمانند و روزه وسیله ای است که آنان را از غفلت می رهاند و رنج مستمندان را با یاد آنان می آورد تا به دستگیری فقیران همت گمارند و به درد دل آنان برسند.

از سویی به احسان و اطعام و اتفاق به مستمندان در ماه مبارک رمضان بسیار سفارش شده است و بدین ترتیب ثروتمند به فقیر نزدیک می شود، احساسها، رقت می یابد و احسان و اتفاق فزونی می گیرد و جامعه کمک به همنوع را می آموزد. مواسات یعنی سهیم ساختن برادران را در رزق و روزی خود، رمضان به همین جهت ماه مواسات نامیده شده است تا مسلمانان به احسان نسبت به هم بپردازند و با تمرین بر این صفت ارزنده انسانی جامعه را از حقد و کینه برهاند و برادروار در کنار هم از نعمتهای الهی بهره بگیرند.

خداوند روزه را بدین جهت واجب کرد که بین غنی و فقیر تساوی برقرار شود، چون غنی و بی نیاز، گرسنگی را نمی فهمد تا بر فقیر رحم کند، چون غنی هر چه بخواهد برآن قدرت دارد و لذا خداوند متعال خواست تا بین خلقت تساوی برقرار کند و اثر و درد گرسنگی را به شخص غنی بچشاند تا بر ضعیف رقت کند و بر گرسنه رحم نماید.

و چه نیکو توجه خداوند متعال به بندگانش از این حدیث ظاهر می شود که حتی روزه را برای این واجب فرموده که قدرتمندان به فکر بیفتند و ضعفا از محرومیت به درآیند و این بالاترین وظیفه برای اشخاص قدرتمند است که به فکر ضعفا و محرومین جامعه باشند.

هبتستگی اجتماعی و ایجاد حس یکرنگی افراد سرمایه دار و افراد فقیر در ماه مبارک تمرین و راهبرد عملی است. در این ماه تنبّه و خاطر نشان نمودن ثروتمندان است که باید با این امساک و روزه داری حس مشترکی میان پولداران و فقیران به وجود آید، از سوی دیگر رسول مکرم اسلام با استفاده از روش تشویق اطعام مساکین و بالا بردن انگیزه افراد متمکن و پول دار در این ماه می­فرماید: : هر کس روزه داری را سیر نماید، خداوند از حوض (کوثر) من شربتی نصیب او خواهد کرد که پس از آن هرگز تشنه نشود.

یکی دیگر از آثار سودمند روزه در بخش اجتماعی آن، تمرین احترام به قانون و دیگر افراد جامعه است. در جامعه ای که روزه به عنوان یک فریضه دینی مورد توجه است، همه افراد خود را موظف به خویشترداری و رعایت احترام آن جامعه می دانند و از هرکاری که موجب جریحه دار شدن و آزار روزه داران می گردد، پرهیز می کنند. در جامعه روزه دار، خوردن و آشامیدن و حرکات ضد اخلاقی مغایر با رفتار دینی به شدت محکوم است و انسانهای فهیم خویشترن را از آن دور نگه می دارند.

اکرام ایتمام به پیرویی از مولای یتیمان، امیر مؤمنان (ع) نیز گوشه ای از آثار اجتماعی روزه داری به شمار می آید. در ماه رمضان، دل ها در اثر همسایگی با نور و کاستن از عوامل مادی، رنگ و بوی بیشتری از محبت به خود می گیرد و زمینه گسترش شمیم خوش مهربانی در سراسر جامعه اسلامی پدید می آید.

تشویق به افطاری دادن در فرهنگ اسلامی و دستگیری از نیازمندان و نیز گستردن سفره های اطعام برای همگان که امروزه به صورت فرهنگی فراگیر درآمده، نشانه هایی از مهرورزی اند.